

RIKSDAGENS PROTOKOLL

Nr 5

FÖRSTA KAMMAREN

1967

31 januari—3 februari

Debatter m. m.

Tisdagen den 31 januari

Sid.

Meddelande ang. enkel fråga av herr Möller om tillsättande av en pressutredning	4
---	---

Torsdagen den 2 februari

Svar på enkel fråga av herr Möller om tillsättande av en pressutredning	5
---	---

Svar på interpellation av herr Hansson, Torsten, om hyresreglering i områden som inkorporeras med stad	5
--	---

Interpellationer:

av herr Skårman ang. hjälpklass elevernas yrkesförberedelse och arbetsanpassning	8
--	---

av herr Stadling ang. arbetsmarknadsproblem i samband med nedläggande av flottlederna i Ljungan och Indalsälven, m. m.	10
---	----

Meddelande ang. enkla frågor:

av herr Jansson, Paul, om ytterligare åtgärder mot försök att undandraga skatt	10
--	----

av fru Ohlsson, Lilly, ang. personaltillgången vid fångvårdsanstalterna	10
---	----

Fredagen den 3 februari

Meddelande ang. enkla frågor:

av herr Werner om ökade resurser för behandling vid sjukhusens njurkliniker av svårt njursjuka	11
--	----

av herr Kaijser ang. ändring av förteckningen över kostnadsfria läkemedel	11
---	----

Tisdagen den 31 januari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Justerades protokollen för den 19 och den 20 innevarande månad.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Andersson, Sten*, för tiden den 26 januari till och med den 12 februari på grund av ett från honom inkommet, nu uppläst läkarintyg, utvisande att han till följd av överanstängning vore sjukskriven för tiden till och med sistnämnda dag.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 15, angående försäljning av vissa allmänna arvsfonden tillfallna fastigheter.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 17, med förslag till förordning om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning, m. m., hänvisades propositionen, såvitt den avsåge ändring i lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, till konstitutionsutskottet och i övrigt till bevillningsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 18, med förslag till lag om klinisk prövning av vissa medel för födelsekontroll; och

nr 20, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 29 maj 1964 (nr 321) om kommunal trafikövervakning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 21, angående anslag för budgetåret 1967/68 till vissa statsdepartement m. m.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 22, med förslag till lag om antalet statsdepartement och statsråd utan departement.

Föredrogs och hänvisades motionerna nr 379—381 till konstitutionsutskottet, motionerna nr 382—414 till statsutskottet, motionerna nr 415—428 till bevillningsutskottet, motionerna nr 429—436 till bankoutskottet, motionerna nr 437—456 till lagutskott, motionerna nr 457—459 till jordbruksutskottet, motionerna nr 460—464 till allmänna beredningsutskottet och motionen nr 465 till utrikesutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 466 hänvisades densamma, såvitt den avsåge medelsanvisning, till statsutskottet och i övrigt till utrikesutskottet.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet motionen nr 467.

Vid föredragning av motionen nr 468 hänvisades densamma, såvitt den avsåge fri rättshjälp, till lagutskott och i övrigt till konstitutionsutskottet.

Föredrogs och hänvisades motionerna nr 469—475 till konstitutionsutskottet och motionerna nr 476—478 till statsutskottet.

Meddelande ang. enkel fråga

Vid föredragning av motionen nr 479 hänvisades densamma, såvitt den avsåge ändringar i skattelagstiftningen, till bevillningsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 480—555 till statsutskottet och motionerna nr 556—558 till bevillningsutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 559 hänvisades densamma, såvitt den avsåge beskattningen av skördeskadeersättning, till bevillningsutskottet och i övrigt till jordbruksutskottet.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 560—566 till bevillningsutskottet, motionen nr 567 till statsutskottet och motionerna nr 568—588 till bevillningsutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 589 hänvisades densamma, såvitt den avsåge statens övertagande av kostnader för skolväsendet, till statsutskottet och i övrigt till bevillningsutskottet.

Föredrogos och hänvisades motionen nr 590 till bevillningsutskottet, motionerna nr 591—599 till bankoutskottet, motionen nr 600 till bevillningsutskottet, motionerna nr 601—610 till bankoutskottet, motionerna nr 611—614 till lagutskott, motionen nr 615 till bevillningsutskottet och motionen nr 616 till lagutskott.

Vid föredragning av motionen nr 617 hänvisades densamma, såvitt den avsåge skattefrågor, till bevillningsutskottet och i övrigt till lagutskott.

Föredrogos och hänvisades till lagutskott motionerna nr 618 och 619.

Vid föredragning av motionen nr 620 hänvisades densamma, såvitt den avsåge skattefrågor, till bevillningsutskottet och i övrigt till lagutskott.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 621—645 till lagutskott, motionerna nr 646—655 till jordbruksutskottet, motionerna nr 656—672 till allmänna beredningsutskottet, motionen nr 673 till konstitutionsutskottet, motionerna nr 674—683 till statsutskottet samt motionen nr 684 till statsutskottet, bevillningsutskottet, bankoutskottet och lagutskott.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 23, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 32 § förordningen den 14 december 1956 (nr 629) om erkända arbetslöshetskassor; och

nr 24, angående ökning av statens andel i lotterimedel.

Meddelande ang. enkel fråga

Meddelades, att jämlikt § 20 i kammarens ordningsstadga följande enkla fråga den 27 januari framställdes av herr Möller (s) till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet: »När ämnar Justitieministern tillsätta den av fjolårets riksdag begärda pressutredningen?»

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.04.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Torsdagen den 2 februari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Justerades protokollen för den 24 och den 25 nästlidne januari.

Om tillsättande av en pressutredning

Herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet **KLING** erhöll ordet för att besvara herr *Möllers* fråga om tillsättande av en pressutredning, vilken fråga intagits i kammarens protokoll för den 31 januari, och anförde:

Herr talman! Herr Möller har frågat mig när jag ämnar tillsätta den av fjolårets riksdag begärda pressutredningen.

Fjolårets riksdag har behandlat frågan om en förbättring av dagspressens ekonomiska villkor och dessutom frågan om en utbyggnad och effektivisering av samhällsinformationen. Samhällsinformationen är så till vida redan föremål för utredning, att statskontoret har i uppdrag att utreda den statliga publikationsverksamhetens finansiering. Arbetet med att färdigställa direktiv för utredningar om dessa båda frågor, som otvivelaktigt äger visst samband med varandra, har pågått under hösten 1966 men kan inte avslutas förrän statskontoret redovisat sin nu pågående utredning. Först då blir det möjligt att bedöma vilka ytterligare undersökningar som blir nödvändiga. Enligt uppgift lär statskontoret komma att slutföra sin utredning under februari månad.

Herr **MÖLLER** (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka justitieministern för svaret på min fråga. Det är positivt i sak och visar att

förberedelserna för att skriva direktiv för utredningen pågått sedan i höstas. Eftersom det gäller en omfattande och komplicerad utredningsuppgift förstår jag att det kan behövas tid för vissa förberedande undersökningar innan utredningen kan tillsättas.

Jag vill också understryka det nära sambandet mellan en blivande utredning om dagspressens ekonomiska villkor och frågan om samhällsinformationen.

Jag hoppas att förberedelserna med direktivskrivningen kan slutföras på rimlig tid så att utredningen därpå kan tillsättas. De orsaker som låg bakom riksdagens enhälliga hemställan i fjol om en pressutredning har inte förlorat i styrka. Alldeles tvärtom. Trots att några mer uppmärksammade nedläggelser av tidningsföretag inte skett under det senaste året har dagspressens allmänna ekonomiska ställning inte förbättrats. Riskerna för en tilltagande koncentration och regional monopolisering i dagspressen har snarast förstärkts genom kostnadsutvecklingen och de strukturella svagheter som finns i dagspressens ekonomi.

Överläggningen ansågs härmed sluttad.

Om hyresreglering i områden som inkorporeras med stad

Herr statsrådet och chefen för inrikesdepartementet **JOHANSSON**, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara herr *Torsten Hanssons* interpellation om hyresreglering i områden som inkorporeras med stad, erhöll ordet och yttrade:

Herr talman! Herr Torsten Hansson har frågat om jag är beredd att över-

Om hyresreglering i områden som inkorporeras med stad

väga ett dispensförfarande som medger, att med städer inkorporerade områden får samma ställning i hyresregleringshänseende som städerna i fråga.

Jag vill först erinra om att hyresregleringen under senare år successivt har avvecklats, helt eller delvis, på ett stort antal orter. Regeringens beslut om avveckling ger uttryck för den av riksdagen fastställda grundsatsen att hyresregleringen bör avvecklas i den mån det kan ske utan att olägenheter uppstår på hyresmarknaden.

Mot bakgrund härav är det naturligt att frågor om att utsträcka hyresregleringens tillämpning till förut inte reglerade områden har prövats restriktivt. Enbart den omständigheten att ett inte hyresreglerat område sammanläggs med en hyresreglerad kommun har i allmänhet inte ansetts utgöra skäl för en sådan utvidgning av hyresregleringen. I enlighet härmed har regeringen beslutat att de kommunala indelningsändringar, som genomförts den 1 januari i år, inte skall medföra någon ökning av hyresregleringens tillämpningsområde.

Som interpellanten påpekat berör detta beslut bl. a. vissa kommuner som införlivats med Göteborgs stad. Ändringen av den kommunala indelningen har, som jag nyss nämnt, inte betraktats som ett tillräckligt skäl för att införa hyresreglering i dessa kommuner. Däremot kan naturligtvis den faktiska utvecklingen i form av ökad tätbebyggelse och ökad efterfrågan på bostäder ge anledning till att frågan om hyresförhållandena i dessa områden tas upp till prövning.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att hyreslagstiftningssakkunniga förra året lämnade ett betänkande med förslag till ny hyreslagstiftning. Enligt detta förslag skall hyresregleringen slopas och ersättas med sådana regler i en allmän hyreslag, som bl. a. förenar principiell avtalsfrihet på hyresmarknaden med ett starkt skydd för hyresgästerna mot obefogade uppsägningar

och oskäligen hyror. Förslaget innehåller vidare särskilda bestämmelser, som är avsedda att tillämpas i orter där »särskild uppmärksamhet är påkallad till förekommande av oskäligen hyresreglering». Den av interpellanten väckta frågan kommer således i ett annat läge om lagförslaget genomförs, och bedömningen påverkas givetvis härav.

De sakkunnigas förslag prövas f. n. inom justitiedepartementet. Det är regeringens avsikt att proposition med förslag till ny hyreslag skall föreläggas riksdagen i år.

Herr HANSSON, TORSTEN, (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka inrikesministern för det snabba svaret på min interpellation.

Kungl. Maj:t har enligt hyresregleringslagen möjlighet att utan föregående lokala initiativ förordna såväl om införandet som avskaffandet av hyresreglering inom ett visst område. Interpellationssvaret klargör på ett tillfredsställande sätt hur man inom departementet tillämpar denna befogenhet.

Generellt har regeringen beslutat, att de kommunala indelningsändringar, som genomförts den 1 januari i år, inte skall medföra någon ökning av hyresregleringens tillämpningsområde. Detta blir så mycket skäligare sett i samband med den nära förestående reformen på hyreslagstiftningens område.

Jag har emellertid i min interpellation visat på ett specialfall, som enligt vad jag vet inte är helt unikt. Inom de områden, som nu införlivats med Göteborgs stad, kommer huvuddelen av den överblickbara framtidens bostadsproduktion att ske. Det skulle vara olyckligt, om en avsevärd del av nyproduktionen av bostäder skulle undandragas hyresreglering i ett bostadsområde. Även om den nya hyreslagen införs med all önskvärd skyndsamhet, måste vi räkna med att Göteborg kommer att omfattas av övergångsbestämmelser un-

Om hyresreglering i områden som inkorporeras med stad

der åtskilliga år framöver — under år, då kanske 6 000 å 7 000 lägenheter årligen producerats i just sådana områden.

Visserligen utförs sedan lång tid tillbaka den övervägande delen av Göteborgs bostadsbyggande i allmännyttig form, och även bostadskooperationen har en stark förankring där. Man kan emellertid i dagens läge inte blunda för möjligheten att andra företagsformer anförtros en växande andel av stadens bostadsbyggande. Därmed skulle alltså ändå en betydande andel av det nya bostadsbeståndet i regionen få en hyressättning utanför samhällets inflytande.

Jag vill därför uttrycka den förhoppningen, att Kungl. Maj:t i detta fall överväger den andra av inrikesministern nämnda anledningen till införande av hyresreglering i berörda områden. Statsrådet säger ju, att ökad tätbebyggelse och ökad efterfrågan på bostäder kan ge anledning till sådan prövning.

Det kan sägas att införandet av hyresreglering medför ett omfattande administrativt arbete och betungande förhandlingar för hyresmarknadens parter. Dessa problem väger dock lätt mot de uppenbara fördelar för de boende, som åtgärden medför. Ett införande av hyresreglering i de nämnda områdena förefaller väl motiverat, såväl av konsekvensskäl som av omsorgen om de bostadssökande.

Med förhoppning om prövning av dessa aspekter ber jag, herr talman, ännu en gång att få tacka inrikesministern för svaret.

Herr statsrådet JOHANSSON:

Herr talman! Vi har inte haft anledning att göra annat än ett principiellt övervägande om hur vi skall förfara med områden, som vid kommunindelningssändringar läggs till städer eller orter, där hyresreglering gäller.

Den stad som herr Torsten Hansson nämner, Göteborgs stad, har heller in-

te aktualiserat frågan för den nya kommunens vidkommande, och det är nog ganska föreståeligt eftersom man väl ännu inte har något materialunderlag, på vilket man skulle kunna bygga ett beslut som skulle innefatta en utvidgad tillämpning av hyresregleringen. Skulle det vara så att man från stadens sida anser att uppenbara olägenheter föreligger i de inkorporerade områdena, räknar jag med att man kommer att aktualisera denna fråga, och då får vi tillfälle att pröva den utifrån de utgångspunkter som jag nämnde i mitt interpellationssvar, om det eventuellt skulle föreligga några särskilda besvärigheter.

Som interpellanten sade i sitt anförande är de statsbelånade husen i nyproduktionen ju i praktiken hyresreglerade. Det fastställs en hyra med hänsyn till statsrådsbelåningen. Det är inte där problemet behöver uppkomma, utan det skulle vara i en befintlig äldre bebyggelse. Frågan är då i vilken utsträckning sådan finns och om man har anledning att ägna det speciell uppmärksamhet i dessa områden.

Jag tror att det också är viktigt att vi får göra denna bedömning utifrån de resultat, som regering och riksdag kommer till i fråga om övergångsbestämmelser till en ny hyreslag, som kan komma att innefatta vissa särskilda åtgärder och där diskussionen också måste innefatta vilka orter och vilka områden som i så fall skall komma i fråga och läggas under övergångsbestämmelserna.

I det sammanhanget, i fråga om tillämpningen av övergångsbestämmelserna, tror jag att det blir svårt att dela kommuner. Då skulle självfallet de nytillkomna delarna av Göteborg innefattas i sådana eventuella övergångsbestämmelser.

Överläggningen förklarades härmed slutad.

Interpellation ang. hjälpklass elevernas yrkesförberedelse och arbetsanpassning

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 23, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 32 § förordningen den 14 december 1956 (nr 629) om erkända arbetslöshetskassor.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 24, angående ökning av statens andel i lotterimedel.

Anmälades och bordlades

dels Kungl. Maj:ts till kammaran överlämnade skrivelse nr 3, med redogörelse för behandlingen hos Kungl. Maj:t av riksdagens skrivelser;

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaran överlämnade propositioner:

nr 14, angående tillägg till livräntor enligt förordningen den 11 juni 1943 (nr 347) om vissa ersättningar vid införandet av statsmonopol å importen av tobaksvaror; samt

nr 25, med förslag till lag om ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 382) angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m.

Interpellation ang. hjälpklass elevernas yrkesförberedelse och arbetsanpassning

Herr SKÄRMAN (fp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Det är ett glädjande faktum att de handikappades problem äntligen blivit uppmärksammas och därtill i en omfattning, som man tidigare knappast kunnat tänka sig. Det förefaller emellertid som om man vid detta uppvaknande mest tänker på de i fysiskt hänseende misslottade, under det att de intellektuellt handikappade inte på samma sätt fått uppmärksamheten riktad på sig. Det kan bero på att dessa redan tidigt varit föremål för åtgärder från samhällets sida. Så började

man redan 1879 i Norrköping, som på detta område synes ha varit något av föregångsstad, med hjälpklasser för de elever, som inte kunde följa med den vanliga undervisningen. Detta system har sedan spritts, utbyggt och förbättrats allt mera. I maj 1965 kunde riksdagen godkänna Kungl. Maj:ts proposition nr 79 angående specialläroarbildningen. Man kan således ha fått den uppfattningen, att på detta område är allt väl beställt.

Emellertid har i skoldiskussionen ofta framhållits att skolans kontakt med eleven, sedan denne lämnat grundskolan, är en överlämnande situation i det att den f. d. eleven överlämnas till gymnasium, fackskola, yrkesskola eller arbetsmarknad. För den normalt utrustade eleven är denna situation väl klarlagd och på många sätt underlättad, man behöver bara peka på yrkesvalslärare, om vilkas utbildning vi i vår har proposition att vänta, kuratorer och andra kontakt- och rådgivningsmöjligheter. För hjälpklass eleven, som har många handikapp som försvårar kontaktmöjligheterna, är det mindre väl ordnat. Detta gör att han i alltför många fall drivs ut i arbetslöshet eller blir arbetsskygg med alla de kostnader för samhället samt problem och bekymmer för eleven själv och hans anhöriga, som detta för med sig.

Man kan dock inte säga att frågan är ny. Redan 1932 års seminarieakkunliga har tagit upp den i sitt betänkande, liksom 1940 års skolutredning. Ungdomsvårdskommittén föreslog 1947 att efterkontaktverksamheten skulle knytas till specialklassernas yrkesvägledning. Detta förslag har betecknats som en radikal lösning av problemet, men ännu i dag efter 20 år har detta förslag ej realiserats.

Sedan ecklesiastikdepartementet i januari 1962 uppdragit åt skolöverstyrelsen, överstyrelsen för yrkesutbildning och arbetsmarknadsstyrelsen att utreda och föreslå åtgärder för hjälpklass elevernas yrkesförberedelse och ar-

Interpellation ang. hjälpklass elevernas yrkesförberedelse och arbetsanpassning

betsanpassning, har en arbetsgrupp 1964 lämnat en utredning med en rad av förslag. Det förefaller som om inga centrala åtgärder ännu gjorts för att förverkliga utredningens förslag. I ett brev till Expressen den 10 oktober förra året gör speciallärare P. A. Wählberg från Norrköping gällande att hjälpklasserna närmast lämnas i sticket.

Innan jag ställer vissa frågor i anledning av detta vill jag framhålla, att alla som haft med hjälpklasser att göra vitsordar, att många av dem kan bli synnerligen goda och pliktrogna yrkesarbetare om de får ett lämpligt arbete, som passar dem och inte överstiger deras förmåga. Och jag talar här om vanliga intellektuellt handikappade, inte om sådana som blivit sent utvecklade eller hämmade på något sätt och sedan liksom hämtar in sin efterblivenhet. Man vet även att många av hjälpklass eleverna genom tidigare misslyckanden i skolan, som de tagit hårt, fått en negativ inställning till skolan. Därtill kan även föräldrarna ha bidragit genom att öppet visa sin besvikelse över att deras barn blivit satt i hjälpklass. Hjälpklass eleverna vill därför ofta inte fortsätta sina studier med yrkesutbildning utan motser skolans slut som den hägrande frihetens dag. Systemet med förlängd yrkesutbildning i särskild hjälpklass kan även avskräcka. En praktiskt begåvad hjälpklass elev, som vill bli målare t. ex., är ju inte särskild trakterad av att stå och fila på en järnbit ett år utan vill hoppa direkt in på sin egentliga yrkesutbildning.

Man vet emellertid också att mellan eleverna och förstående speciallärare i de relativt små hjälpklasserna ofta uppstår ett förtroendefullt förhållande, som borde utnyttjas både vid den praktiska yrkesorienteringen och den enskilda yrkesvägledningen. Kunde detta förtroende även utnyttjas för efterkontakt under de närmaste åren efter skolans slut tror jag att många hjälpklass elever skulle kunna räddas till ett för samhäl-

let värdefullt och för dem själva meningsfullt arbetsliv. Detta är desto viktigare i dessa dagar, då en hårdnande arbetsmarknad gör dessa elevers inpassning desto svårare och en sysslöslös, lättledd ungdom lätt kan komma på glid.

I anledning av vad jag här anfört anholder jag om första kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet få ställa följande frågor:

1) Vill herr statsrådet lämna kammaren en redogörelse för vad som från departementets eller skolöverstyrelsens sida gjorts i anledning av de förslag, som 1964 framlagts i samband med den utredning om hjälpklass elevernas yrkesförberedelse och arbetsanpassning, vilken verkställdes av skolöverstyrelsen, överstyrelsen för yrkesutbildning och arbetsmarknadsstyrelsen?

2) Är herr statsrådet beredd att underlätta de svåra anpassningsuppgifterna för hjälpklass barn under brytningsåren genom att tillskapa ett system av efterkontakt med dessa elever genom anlitan av den skola, de speciallärare och läkare m. fl., som haft hand om dem under grundskolan och därmed har den mest ingående kännedomen om barnen?

3) Vill herr statsrådet lämna kammaren en redogörelse för vad från departementets sida gjorts för att råda och ekonomiskt stimulera kommunerna till aktiv verksamhet för att ge hjälpklass eleverna yrkesförberedelse, rådgivning, vidareutbildning och stödjan- de efterkontakt?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spörsmål finge framställas.

Meddelande ang. enkla frågor

Interpellation ang. arbetsmarknadsproblem i samband med nedläggande av flottlederna i Ljungan och Indalsälven, m. m.

Ordet lämnades härefter på begäran till herr **STADLING** (s), som yttrade:

Herr talman! Under det senaste året har det svenska skogsbruket genomgått en rationaliserings- och mekaniseringsprocess, som i fråga om intensitet torde ha få motsvarigheter inom andra näringsgrenar. Förändringarna har givit skogsägarna betydande vinster i fråga om effektivitet och har så till vida bidragit till en gynnsam tillväxt inom samhällsekonomin. I sammanhanget bör emellertid erinras om att skogsarbetarna i vissa områden av landet drabbats av betydande sysselsättnings- och omställningsproblem. Till stor del — men långtifrån fullständigt — har dock svårigheterna därvidlag kunnat övervinnas genom olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Det skede av skogsnäringens fortsatta utveckling som vi nu befinner oss i kännetecknas bl. a. av stora ansträngningar för att göra transporter rationellare. Sälunda läggs nu också flottningen i de jämförelsevis stora vattenlederna ned, samtidigt som företagen går över till landtransporter.

Så sker exempelvis i Ljungan under 1968 och i Indalsälven under 1969. Allt flottgods skall efter nämnda år transporteras på järnväg och landsväg. Järnvägstransporterna beräknas till 40 procent och landsvägstransporterna till 60 procent av virkesfångsten efter dessa floddalar. Omläggningen kan väntas föranleda dels vissa sysselsättningsproblem inom de berörda områdena, dels en rad transportsvårigheter som har samband med vägnätets beskaffenhet.

Med hänvisning till det sagda hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för inrikesdepartementet framställa följande frågor:

1. Är herr statsrådet beredd vidta åtgärder för att motverka de sysselsättningsvårigheter, som — utöver re-

dan existerande sådana — kan väntas uppstå i samband med att flottlederna i Ljungan och Indalsälven lägges ned?

2. Kan det förväntas att medel redan under innevarande år anvisas för att på väg E 75 sätta i gång sådana projekterade ny- och ombyggnadsarbeten, som under alla omständigheter synes bli nödvändiga för att vägarna inom området skall tåla den starkt ökade belastning, som följer av att timret framgent transporteras med lastbil?

3. Vilken är statsrådets bedömning av den mera långsiktiga arbetsmarknadsmässiga situationen inom det aktuella området?

Det sålunda begärda tillståndet lämnades av kammaren.

Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades, att jämlikt § 20 i kammarens ordningsstadga följande enkla frågor denna dag framstälts, nämligen

av herr *Jansson, Paul*, (s) till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet: »Anser Statsrådet att nu gällande föreskrifter och resurser för taxeringsnämndernas möjligheter att fullfölja sina skyldigheter enligt taxeringsförordningen att till förste taxeringsintendenten anmäla misstänkta fall av skattefusk är tillfredsställande? Är Statsrådet villig att medverka till att ytterligare åtgärder vidtages för att stävja det pågående skattefusket?»; samt

av fru *Ohlsson, Lilly*, (s) till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet: »Är tillgången på läkare, kuratorer, vård- och annan personal vid våra fångvårdsanstalter tillräcklig för att ge internerna hjälp med deras problem?»

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.16.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Fredagen den 3 februari

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Justerades protokollen för den 26 nästlidne januari.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 3, med redogörelse för behandlingen hos Kungl. Maj:t av riksdagens skrivelser.

Föredrogs och hänvisades till lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 14, angående tillägg till livräntor enligt förordningen den 11 juni 1943 (nr 347) om vissa ersättningar vid införandet av statsmonopol å importen av tobaksvaror; och

nr 25, med förslag till lag om ändring i lagen den 6 juni 1925 (nr 382) angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m.

Anmälades och bordlades Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade proposition nr 19, med förslag till lag angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 350) om fornminnen, m. m.

Anmälades och bordlades

konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av § 2 i riksdagens revisorers berättelse över 1965 års granskning av statsverket;

nr 2, i anledning av motion om tidsbegränsning av anförandena i kamrarna;

nr 3, i anledning av motioner om sänkning av rösträttsåldern;

nr 4, i anledning av motioner om sänkning av valbarhetsåldern;

nr 5, i anledning av motioner angående kvinnlig tronföljd; samt

nr 6, i anledning av motioner angående riksdagens högtidliga öppnande;

statsutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1967/68 för kungl. hov- och slottsstaterna; samt

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för budgetåret 1967/68 till oförutsedda utgifter; ävensom

bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; samt

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades, att jämlikt § 20 i kammarens ordningsstadga följande enkla frågor denna dag framstälts, nämligen

av herr *Werner* (k) till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet: »Överväger Statsrådet några initiativ i syfte att förstärka resurserna vid sjukhusens njurkliniker för behandling av svårt njursjuka?»; samt

av herr *Kaijser* (h) till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet: »Avser Statsrådet att fastställa en ändring av förteckningen över kostnadsfria läkemedel i anslutning till av medicinalstyrelsen år 1965 framlagda förslag utan att avvakta ställningstagandet till den aviserade propositionen om läkemedelsförmånen?»

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 14.03.

In fidem

K.-G. Lindelöw